

Pantheon de vergelijking met den zooveel zuiverder godsdienst van Israel's profeten toch niet kon doorstaan. 25) Maar — en hierin lag de zwakheid van het verweer over schier heel de linie — deze zegepraal werd verkregen, nadat men eerst begon met aan Delitzsch toe te geven dat het geloof aan de inspiratie van de Schrift thans onhoudbaar was gebleken. Een offer, dat wellicht daarom niet te zwaar woog, omdat omnium consensu „geen wetenschappelijk theoloog meer aan de goddelijke ingeving der Schrift gelooft”.

Dit zwakke punt in het verweer is aan Delitzsch' adelaarsblik niet ontgaan. 26) Scherp, maar volkomen juist, roept hij zijn tegenstanders toe, dat elke poging om het openbaringsbegrip, zooals de Schrift zelf ons dit biedt, te verwateren, eindigen moet met de Schrift van haar Goddelijk karakter te ontdoen en het theologische standpunt uit te ruilen voor het religionsgeschichtliche. Die beide, zoo zegt hij: „den Begriff „göttlicher Offenbarung” im Sinne der Kirche und „allmählich geschichtlicher (menschlicher) Entwicklung”, halte ich für denkbar schroffste, sich schlechterdings ausschliessende Gegensätze. Entweder Oder”! 27).

Naar het mij voorkomt, M.H. is daarmee het probleem zuiver gesteld. In den strijd, die om de Schrift gestreden wordt, gaat het om dit dilemma: **Evolutie** of **Revelatie**, *menschelijke ontwikkeling* of *Goddelijke Openbaring*. Tertium non datur. Heeft Delitzsch in dien strijd den geest van het oude Babel opgeroepen om getuigenis voor de *Evolutie* af te leggen, ik wensch u aan te toonen, waarom dit getuigenis eer tegen dan voor de *Evolutie* pleit en daarom zijdelings de *Revelatie* bevestigt.

Wanneer ik daarbij een beroep doe op uwe welwillendheid, dan is dit meer dan eene gewone captatio benevolentiae. Wie weet hoe doornig het pad is, dat ik betreden ga, en hoe weinigen zonder kleerscheuren daarvan weerkeerden, 28) zal begrijpen, dat ik veel liever aan een vakman de taak had overgelaten om dit pleidooi in uw midden te voeren. Zoolang echter onze Hoogeschool over zoo beperkt aantal hoogleeraren beschikken kan en toch de heilige roeping ons is opgelegd, om tegenover de aanvallen van het ongeloof op heel het gebied der wetenschap de eere Gods te handhaven, dringt de nood toe datgene wat anders in uwe oogen — en terecht — erger dan vermetel zou zijn.
